Ankenævnet for Forsikring

925/13

Den 21. oktober 2013 blev i sag nr. 84.161:

xxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har forsikring med dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne fra den 31/7 2012, hvor hun blev afskediget fra sit fleksjob.

Selskabet henviser til, at klageren modtager ledighedsydelse, hvilket udgør mere end halvdelen af, hvad der i samme egn er almindeligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer med samme uddannelse og alder. I henhold til forsikringsbetingelserne samt tillæg hertil dateret 22/11 2004 har hun derfor ikke krav på præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Forsikringen er oprettet som led i en kapitalpension og giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne. Nedsættes erhvervsevne til mellem halvdelen og en tredjedel, giver forsikringen ret til udbetaling af den halve forsikringsydelse. Der er en karenstid på tre måneder.

Klageren er født i 1958. Hun har tidligere arbejdet som pædagog/dagplejemor. Hun blev visiteret til fleksjob den 17/7 2009 på baggrund af bl.a. diagnoserne PTSD og svær mi-

græne. Hun blev som anført afskediget fra sit fleksjob den 31/7 2012 og overgik herefter til ledighedsydelse.

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 8/3 2013, fremgår bl.a.:

> "Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen…
> Jeg blev d. 31. juli 2012 fyret fra mit flexjob og forventede derfor udbetaling af Tab af erhvervsevne fra Danica Pension i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne.
> Dette blev afslået af Danica Pension i brev af 20. september 2012 med henvisning til, at min indtægtsnedgang er mindre end halvdelen ved udbetaling af ledighedsydelsen.
> Jeg sendte en klage d. 22. oktober 2012, fordi denne afgørelse ikke var en del af den oprindelige kontrakt, men også fordi afgørelsen ikke er i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne nr. 22 og de senere gældende nr. 23 og tillæg, hvor Danica Pensions kriterier for afgørelsen slet ikke er nævnt. Danica Pension kan ikke lægge administrative kriterier ind i en afgørelse, når de ikke er hjemlet i forsikringsbetingelserne. Danica Pension svarede d. 31. oktober 2012 og fastholdt afgørelsen og henviser hertil til, at der i skrivelsen af d. 22. november 2004 (bilag … i min klage af 22. oktober 2012), ved udbetaling af Tab af erhvervsevne' .. også vil se på om du har et tilstrækkeligt stort indtægtstab'. Dette er ikke et gyldigt argument, idet det som nævnt ikke er i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne eller tillæg. På telefonisk anmodning fik jeg tilsendt forsikringsbetingelserne nr. 22 og nr. 23 samt Tillæg for at sikre, at de var de samme som jeg har forholdt mig til,
> For som det sidste at få oplyst de konkrete beløbsgrænser for afgørelsen, har en bekendt på mine vegne spurgt hvilke tal der lå bag Danicas Pensions afgørelse, hvor indtægten for en pædagog med 14 års anciennitet blev opgivet til 32.000 kr.
> Danica Pension svarede 1. marts 2013, at indtægten var 25.000 kr., hvilket betyder at man som pædagog ikke kan få udbetalt Tab af erhvervsevne ved arbejdsløshed. Udover at denne afgørelse ikke er i hjemlet i forsikringsbetingelserne er det tilmed uetisk, at lade en hel faggruppe tegne en forsikring der reelt ikke giver en dækning af Tab af erhvervsevne.
>
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
> Udbetaling af Tab af erhvervsevne fra d. 31. juli 2012, hvor leg blev fyret fra mit flexjob."

Heroverfor har selskabet i brev af 3/4 2013 til nævnet bl.a. anført:

> "Forkortet sagsforløb
> Den 30. januar 2006 modtager vi en anmeldelse (bilag …) og en lægeattest (bilag …) fra [klageren], hvoraf det fremgår, at hun har været sygemeldt siden den 1. februar 2005 på grund af diverse gener i bevægeapparatet samt angst/depression.
>
> Vi indhenter diverse oplysninger fra kommunen, herunder en neurologisk speciallægeerklæring, og ud fra disse oplysninger bevilger vi fritagelse for indbetaling og udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens udløb den 5. maj 2005 til den 1. marts 2007. Vi indhenter løbende yderligere oplysninger og forlænger fritagelse for indbetaling og udbetalingen tilsvarende.
>
> Den 9. juni 2009 modtager vi oplysninger fra kommunen, og ud fra disse oplysninger vurderer vores lægekonsulent med speciale i psykiatri, at [klagerens] generelle erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og 1/3.

Vi skriver derfor til [klageren] den 6. juli 2009, at hun er berettiget til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne, frem til forsikringen udløber, og vi beder hende samtidig give os besked, hvis hun bliver tilkendt fleksjob.

Den 11. august 2009 modtager vi oplysning om, at [klageren] er blevet godkendt til fleksjob **(bilag …).** Da indtægten også har betydning for retten til udbetaling i henhold til tillægget til forsikringsbetingelserne fra den 22. november 2004 **(bilag …),** skriver vi til hende den 3. september 2009, at vi har vurderet, at hun ikke har en indtægtsnedgang på mindst halvdelen, og derfor vil udbetalingen ved tab af erhvervsevne stoppe den 1. oktober 2009.

Den 16. september 2009 skriver [klageren] til os og oplyser, at hun er på kontanthjælp, så derfor mener hun, at hun fortsat er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne. På baggrund af denne oplysning og dokumentation herfor **(bilag …),** genoptager vi hendes udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Den 25. maj 2011 modtager vi en ansættelseskontrakt **(bilag …)** fra [klageren], der viser, at hun er kommet i et nyt fleksjob. Ud fra denne oplysning stopper vi hendes udbetaling ved tab af erhvervsevne den 1. juli 2011, da hun ikke har en indtægtsnedgang på mere end halvdelen i fleksjobbet jf. tillæg til forsikringsbetingelserne (bilag …).

Den 16. august 2012 får vi oplyst, at [klageren] er blevet fyret fra sit fleksjob, og derfor ønsker hun nu udbetaling ved tab af erhvervsevne igen, da hun får ledighedsydelse.

Vi vurderer, at indtægtsnedgangen fortsat ikke er på mindst halvdelen, selvom hun er på ledighedsydelse, og derfor fastholder vi, at hun ikke er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne efter den 1. juli 2011.

Vi får efterfølgende oplyst, at [klageren] mener, at hun ville kunne tjene omkring 32.000 kroner om måneden som pædagog, men da hun ikke har fremlagt dokumentation for dette, fastholder vi fortsat, at hun ikke er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne efter den 1. juli 2011.
…
Danica Pensions afgørelse
Hertil skal vi anføre, at vi fastholder vores tidligere vurdering.

Når vi modtager en anmeldelse ved uarbejdsdygtighed, vurderer vi til at starte med, om forsikrede er ude af stand til arbejde i sit nuværende erhverv, i dette tilfælde som pædagog.
I en midlertidig periode på omkring 18 måneder fra 1. sygedag vurderer Danica Pension forsikredes erhvervsevne i forhold til hendes eget erhverv. Efter de 18 måneder - eller når tilstanden er stabiliseret i et sådant omfang, at den fremtidige erhvervsevne kan vurderes - foretager Danica Pension en vurdering af forsikredes længerevarende erhvervsevne.

I modsætning til vurderingen i forbindelse med midlertidigt tab af erhvervsevne er vurderingen af den længerevarende erhvervsevne ikke længere begrænset til, om [klageren] kan arbejde som pædagog eller ej. Kort sagt ser vi på, hvad en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse m.m. kan tjene. Hvis sygdommen betyder, at hun har mistet halvdelen eller mere af denne indtægt, er hun berettiget til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne. Hvis hun har mistet mere end 2/3 af indtægten, er hun berettiget til hel udbetaling og fritagelse for indbetaling.

Vi har fra 1. sygedag den 1. februar 2005 og frem til den 1. juli 2009 vurderet [klagerens] erhvervsevne i forhold til hendes hidtidige erhverv som pædagog. Efter den 1. juli 2009 har vi

vurderet, at det er muligt at vurdere den længerevarende erhvervsevne. Det vil sige, at vi vurderer [klagerens] erhvervsevne i forhold til ethvert erhverv.

Vi har vurderet, at [klageren] helbredsmæssigt er berettiget til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne i henhold til betingelserne, men da hun er blevet godkendt til fleksjob, så har hendes indtægt i fleksjobbet - herunder ledighedsydelse - betydning for, om hun er berettiget til udbetaling fra sin forsikring jf. tillægget til forsikringsbetingelserne (bilag …). Her ser vi på, hvad en erhvervsdygtig person med tilsvarende alder, uddannelse og på samme egn er i stand til at tjene. Dette tager vi udgangspunkt i, når vi skal vurdere, om [klageren] har mistet mindst halvdelen af sin evne til at tjene penge.

Vi har vurderet, at gennemsnitslønnen for en person med tilsvarende alder, uddannelse og på samme egn er omkring 25.168 kroner om måneden ifølge netstatistik.da.dk (bilag …). Det betyder, at [klageren] kan være berettiget til udbetaling, hvis hun tjener mindre end 12.584 kroner om måneden.

Inden [klageren] bliver godkendt til fleksjob, er hun på kontanthjælp, og dermed har hun mistet mere end halvdelen af sin indtægt (bilag …). Vi har i den forbindelse udbetalt helt tab af erhvervsevne og bevilget fritagelse for indbetaling på hendes forsikring. Vi har efterfølgende fundet ud af, at dette var en fejl, da [klageren] kun har været berettiget til halv udbetaling, da hun har mistet mere end halvdelen af sin indtægt, men ikke 2/3.
Vi har gjort [klageren] opmærksom på vores fejl, og vi kræver ikke beløbet tilbagebetalt.

Den 24. maj 2011 får vi oplyst, at [klageren] er blevet ansat i fleksjob den 17. januar 2011 (bilag …), og dermed opfylder hun ikke længere betingelserne for udbetaling ved tab af erhvervsevne, da hun ikke har en indtægtsnedgang på mere end halvdelen af.

Da [klageren] i 2012 bliver fyret fra sit fleksjob, og dermed kommer på ledighedsydelse, hvilket hun har oplyst til os pr. telefon den 19. september 2012, kommer hun til at tjene 3.585 kroner om ugen, hvilket svarer til en månedsløn på 15.535 kroner (3.585 x 52/12), og dermed tjener hun fortsat for meget til at kunne være berettiget til en udbetaling fra sin forsikring.

[Klageren] klager desuden over, at vi har ændret i hendes forsikringsbetingelser, og dermed mener hun, at vi har forringet hendes forsikring og ikke har hjemmel til dette i forsikringsbetingelserne.

Af forsikringsbetingelserne side 5 under 'Tarifændring' (bilag …) fremgår det:
'Hvis Danske Liv og Pension ændrer tarifpræmie eller forsikringsbetingelser, sker der tilsvarende ændring af præmie og forsikringsbetingelser for denne forsikring. Ændringen vil træde i kraft fra præmiens første forfaldsdag i det følgende år. Ændringer vil blive meddelt forsikringstageren skriftligt senest en måned før ændringens ikrafttræden. Forsikringstageren har ret til at opsige forsikringen, hvis han ikke ønsker at acceptere en forhøjelse af præmien eller en skærpelse af betingelserne. Forsikringen ophører herefter fra det tidspunkt, ændringen skulle være trådt i kraft'.

Danica Pension har derfor ret til at ændre i forsikringsbetingelserne i henhold til punkt 5, og vi henviser i øvrigt til Ankenævnets kendelse 66.290, hvor samme problematik fremgår.

Vi fastholder på denne baggrund vores afgørelse, idet [klageren] ikke har dokumenteret, at hun har mistet mindst halvdelen af sin evne til at tjene penge.

Vi skal desuden gøre opmærksom på, at forsikringen, som [klageren] har oprettet gennem Danske Bank, ikke giver ret til udbetaling ved arbejdsløshed. Forsikringen giver kun ret til udbetaling ved sygdom eller ulykke."

Hertil har klageren i brev af 25/4 2013 til nævnet bemærket:

"Danica Pension anfører, at de jf. § 5 i forsikringsbetingelserne med tillæg af brev af 22. november 2004, har meddelt en tarif ændring: 'Hvis dit indtægtstab er tilstrækkeligt stort, vil vi selvfølgeligt fortsat udbetale en dækning ved tabs af erhvervsevne...'

Denne tarif ændring er imidlertid uspecificeret, hvorfor den ikke må anses for en gyldig ændring, idet den efterfølgende ikke er specificeret i forsikringsbetingelserne eller bare anført som i 22. november skrivelsen selv efter 8 år, hvilket viste sig da jeg fik tilsendt dem for at være sikker på at jeg havde de gældende (bilag … i mit klageskema). I den forbindelse fik jeg ikke tilsendt tarifændringen og må derfor tro at forsikringsbetingelserne er fuldt dækkende.

Det er først senere i breve hvor det konkret fremgår, at man skal have en indtægtsnedgang mere end halvdelen for at få udbetalt dækning. I alle breve med afgørelser fremgår det ikke, at denne regel er en tarif ændring eller med en henvisning til brevet af 22. november 2004.

Den nævnte regel er meget drastisk og reelt betyder at man, som pædagog skal være på kontanthjælp for at få en udbetaling af tab af erhvervsevne, hvor der oven i købet er fare for at beløbet modregnet i kontanthjælpen.

Jeg har forsat nedsat erhvervsevne og er fastholder derfor sammen med ovenstående, at jeg ret til udbetaling for tab af erhvervsevne som anført i min anke."

Af forsikringsbetingelserne (version nr. 22 fremlagt af selskabet) fremgår bl.a.:

"**§ 3. Præmiens betaling.**

…

Stk. 4. Bortfald af præmiebetalingen.

Forsikringstageren fritages for betaling af forsikredes præmie, hvis forsikredes evne til at erhverve en arbejdsindtægt som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den erhvervsevne - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - der er normal for personer af samme alder og uddannelse i samme egn.

Fritagelsen gælder fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen til 1/3 eller mindre har varet i 3 måneder uden afbrydelse. Fritagelsen fortsætter, så længe erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre, dog længst indtil præmiebetalingens ophørstidspunkt.

…

4. Dækning ved tab af erhvervsevne.

Stk. 1. Ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse i tilfælde af midlertidig og længerevarende tab af erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde indtruffet inden det aftalte ophørstidspunkt eller tidligere fratrædelsestidspunkt.

Udbetaling af forsikringsydelsen sker med 1/12 månedligt fra det tidspunkt, der er anført i aftalen, når forsikredes erhvervsevne uafbrudt har været nedsat til 1/3 eller mindre, respektive

til mellem 1/2 og 1/3 som følge af det samme ulykkestilfælde eller den samme sygdom i det antal måneder, der er anført i aftalen (karenstiden).
…
Forsikringsydelsen udbetales, hvis forsikredes erhvervsevne midlertidigt eller længerevarende er nedsat til 1/3 eller mindre af den fulde erhvervsevne.

Den halve forsikringsydelse udbetales, hvis forsikredes erhvervsevne midlertidigt eller længerevarende er nedsat til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne.
…
Stk. 2. Midlertidig tab af erhvervsevne.
Ved midlertidig tab af erhvervsevne forstås, at forsikrede alene kan passe sit arbejde i et omfang svarende til 1/2 eller mindre. Hvis forsikrede kan passe sit arbejde i større omfang end 1/2, anses erhvervsevnen ikke for nedsat.
Udbetaling ved midlertidig tab af erhvervsevne sker for et begrænset tidsrum.
…
Når Danske Liv & Pension efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne har vurderet, at forsikrede længerevarende har mistet erhvervsevnen, ophører forsikredes ret til udbetaling ved midlertidig tab af erhvervsevne.

Stk. 3. Længerevarende tab af erhvervsevne.
Bliver forsikrede ved med at være sygemeldt, og har forsikredes sygdomstilstand stabiliseret sig i sådant omfang, at hans fremtidige erhvervsevne kan vurderes, foretages en vurdering af, om forsikredes erhvervsevne længerevarende er nedsat til 1/3 eller mindre, respektive til mellem 1/2 og 1/3. Denne vurdering foretages under alle omstændigheder senest 18 måneder efter 1. sygedag, eller ved ulykkestilfælde 18 måneder efter skadedagen. Danske Liv & Pension kan for et begrænset tidsrum en eller flere gange udskyde vurderingen af det længerevarende erhvervsevnetab. Så længe udskydelsen varer, sker der udbetaling efter reglerne om midlertidig tab af erhvervsevne.

Forsikredes erhvervsevne anses for længerevarende at være nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3, respektive 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.
…
Hvis det vurderes, at forsikrede ikke har mistet sin erhvervsevne i den forstand, der nævnes ovenfor, er forsikrede ikke længere berettiget til at modtage ydelser efter reglerne om midlertidig tab af erhvervsevne.
…
5. Tarifændring.
Hvis Danske Liv & Pension ændrer tarifpræmier eller forsikringsbetingelser, sker der tilsvarende ændring af præmie og forsikringsbetingelser for denne forsikring. Ændringen vil træde i kraft fra præmiens første forfaldsdag i det følgende år.

Ændringer vil blive meddelt forsikringstageren skriftligt senest en måned før ændringens ikrafttræden.

Forsikringstageren har ret til at opsige forsikringen, hvis han ikke ønsker at acceptere en forhøjelse af præmien eller en skærpelse af betingelserne. Forsikringen ophører herefter fra det tidspunkt, ændringen skulle være trådt i kraft."

De ovenfor gengivne bestemmelser er stort set identiske med de bestemmelser, der fremgår af forsikringsbetingelsernes version nr. 23, som klageren har fremlagt.

Af selskabets brev af 22/11 2004 til klageren om ændring af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Præmieforhøjelse og ændring af forsikringsbetingelser**
Vi skriver for at fortælle, at vi desværre er nødt til at forhøje præmien på din Gruppeinvalide-rente for at skabe bedre balance mellem vores indtægter og udgifter.
…
Dækning ved tab af erhvervsevne - ny bestemmelse om beskæftigelsesordning
Samtidig ændrer vi forsikringsbetingelserne for, i hvilke situationer vi udbetaler din dækning ved et længerevarende tab af erhvervsevnen og giver dig fritagelse for at betale præmie.

Det eneste nye er, at vi ud over løn fra din arbejdsgiver nu også betragter offentlige ydelser og tilskud, du modtager direkte eller indirekte som led i en beskæftigelsesordning, herunder fleksjob, som indtægt i vores vurdering af din erhvervsevne.
…
Hvad betyder det for dig?
En beskæftigelsesordning er for eksempel et fleksjob, hvor kommunen yder løntilskud til arbejdsgiveren for at kompensere for det arbejde, du ikke når på grund af dine helbredsgener. Løntilskuddet udbetaler arbejdsgiveren til dig som en del af din løn.

Hvis du i en beskæftigelsesordning ikke har et tilstrækkeligt stort indtægtstab ifølge forsikringsbetingelserne, vil vi nu ikke udbetale en dækning ved tab af erhvervsevne. I den forbindelse er det vigtigt at pointere, at selvom løntilskuddet ikke er tjent ved din egen arbejdsindsats, men for eksempel udbetalt fra kommunen, så betragter vi det som en indtægt for dig.

Hvis dit indtægtstab i en beskæftigelsesordning er tilstrækkeligt stort, vil vi selvfølgelig fortsat udbetale en dækning ved tab af erhvervsevne. Det forudsætter dog som hidtil, at erhvervsevnen er nedsat som følge af helbredsmæssige forhold, jf. forsikringsbetingelserne.

Hvad skal du gøre?
Forsikringen fortsætter automatisk med den nye præmie og de nye betingelser fra den 1. januar 2005, og du skal ikke gøre noget. Ønsker du ikke at fortsætte forsikringen på de nye vilkår, skal du give din Danske Bank-afdeling skriftlig besked, inden præmien betales via din pensionskonto - i så fald ophører forsikringen den 1. januar 2005.

Du bør opbevare brevet her sammen med dine øvrige forsikringspapirer, da det er et tillæg til dine forsikringsbetingelser."

Nævnet udtaler:

Nævnet har ikke grundlag for at kritisere, at selskabet med hjemmel i forsikringsbetingelserne har ændret disse pr. 1/1 2005 som meddelt klageren ved brev af 22/11 2004,

jf. også nævnets tidligere afgørelser vedrørende samme selskab AK 64.914, AK 66.055 og AK 66.290. Det bemærkes i den forbindelse, at det udtrykkeligt fremgår af brevet, at dette skal betragtes som et tillæg til forsikringsbetingelserne.

Efter nævnets opfattelse omfatter ændringen af forsikringsbetingelserne også ledighedsydelse, da denne offentlige ydelse modtages som led i en beskæftigelsesordning. Ledighedsydelse skal således medregnes ved opgørelsen af indtægten, jf. AK 79.007.

Efter sin gennemgang af parterne indlæg og de fremlagte bilag finder nævnet som ubestridt at måtte lægge til grund, at klageren oppebærer en månedlig indtægt på 15.535 kr. i form af offentlig ledighedsydelse.

Det findes ikke godtgjort, at den indtægt, klageren oppebærer, udgør under halvdelen af den indtægt, der er almindelig for fuldt arbejdsdygtige personer fra samme egn og med tilsvarende alder og uddannelse. Klageren opfylder således ikke betingelserne for udbetaling fra forsikringen. Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet som sket har afvist at yde forsikringsdækning.

Det, som klageren i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand